

V Bruseli 6. marca 2017
(OR. en)

6756/17

CO EUR-PREP 11
POLGEN 19
ECOFIN 158
UEM 61
SOC 154
EMPL 117
COMPET 151
ENV 201
EDUC 96
RECH 85
ENER 93
JAI 177

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Európsky semester – súhrnná správa na rok 2017

Delegáciám v prílohe zasielame súhrnnú správu vypracovanú predsedníctvom, ktorá sa týka rokovaní v rôznych zloženiach Rady a ich hlavných politických posolstiev v súvislosti s európskym semestrom na rok 2017.

Úvod

Európske hospodárstvo prechádza miernym a z hľadiska vytvárania pracovných miest pomerne intenzívnym oživením, v rámci ktorého sa v poslednom období preukázala určitá odolnosť voči globálnym výzvam. Podľa poslednej zimnej prognózy Komisie sa očakáva, že všetkých 28 členských štátov dosiahne v rokoch 2016, 2017 a 2018 rast. Aj napriek tomuto pozitívnemu vývoju však oživenie stále podlieha značnému stupňu neistoty, investičná činnosť je aj naďalej slabá, nezamestnanosť a úroveň verejného dlhu ostáva v niektorých regiónoch veľmi vysoká a ekonomická výkonnosť je nerovnomerne rozdelená, pričom v niektorých členských štátoch rast brzdia podstatné štrukturálne problémy.

V dôsledku toho sú na posilnenie prebiehajúceho oživenia, zintenzívnenie vytvárania pracovných miest a dosiahnutie dlhodobu udržateľného a inkluzívneho rastu nevyhnutné rozhodné a koordinované politické opatrenia, ako aj pohotová realizácia reforiem.

Európsky semester 2017 sa opiera o viaceré procedurálne zlepšenia a inovácie vykonané v posledných dvoch cykloch a zameriava sa na koordináciu hospodárskych a sociálnych politík v rámci celej Európskej únie s cieľom dosiahnuť čo najväčší pokrok v súvislosti s týmito prioritami. V ročnom prieskume rastu na rok 2017, ktorý predstavuje začiatok európskeho semestra, sa stanovujú všeobecné hospodárske a sociálne priority pre Európsku úniu v aktuálnom roku.

Rada podobne ako v uplynulých rokoch prijala závery o balíku opatrení týkajúci sa európskeho semestra 2017. Na podnet predsedníctva viedli ministri v rámci rozličných zložení Rady tematické diskusie o rôznych témach súvisiacich s európskym semestrom. Predsedníctvo sa okrem toho (14. februára 2017) zapojilo do diskusie o európskom semestri v Európskom parlamente. V tejto súhrnnej správe sa sumarizujú závery a výsledky diskusií, ktoré sa uskutočnili v Rade počas prvej fázy európskeho semestra 2017.

Balík opatrení týkajúci sa európskeho semestra 2017

Komisia 16. novembra 2016 prijala „jesenný balík“ opatrení týkajúci sa európskeho semestra 2017, ktorý obsahuje:

- ročný prieskum rastu na rok 2017 ([14357/16](#));
- návrh spoločnej správy Komisie a Rady o zamestnanosti, v ktorej sa analyzuje zamestnanosť a sociálna situácia v Európe a politické reakcie členských štátov ([14364/16](#));
- správu o mechanizme varovania na rok 2017 ([14359/16](#));
- „odporúčanie pre eurozónu“ (*odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike v eurozóne*) ([14358/16](#)) po prvýkrát doplnené o oznámenie Komisie s názvom Smerom k pozitívnym zámerom fiškálnej politiky pre eurozónu ([14630/16](#)), v ktorom sa uvádza, že sú potrebné expanzívne zámery fiškálnej politiky v roku 2017, a členské štáty, ktoré prekračujú svoje strednodobé ciele, sa výslovne vyzývajú, aby využívali svoj fiškálny priestor. Komisia 22. novembra 2016 doplnila balík uverejnením správy o eurozóne (pracovný dokument útvarov Komisie, ktorý sprevádza návrh odporúčania pre eurozónu).

Rada víta ročný prieskum rastu na rok 2017, ktorý predložila Komisia, a vo všeobecnosti sa stotožňuje s analýzou hospodárskej situácie a politickými výzvami v EÚ. V rámci pokračovania hospodárskej stratégie, ktorá sa presadzovala v posledných dvoch cykloch európskeho semestra, sa dôraz v ročnom prieskume rastu naďalej kladie na účinný trojuholník prepájajúci investície, štrukturálne reformy a zodpovedné verejné financie. Keďže tieto tri priority sú úzko prepojené a navzájom sa posilňujú, na dosiahnutie inkluzívneho rastu a udržateľného hospodárskeho rozvoja, ako aj posilnenie sociálno-ekonomickej klímy pre lepšiu Európu je kľúčový integrovaný prístup na vnútroštátnej úrovni aj na úrovni EÚ.

Vykonávanie odporúčaní pre jednotlivé krajiny je hlavným bodom európskeho semestra. Dosiahol sa určitý pokrok, ale ďalšie zlepšenie výsledkov v oblasti vykonávania reforiem by z európskeho semestra vytvorilo účinnejší nástroj koordinácie hospodárskych politík v rámci celej EÚ, čo by jej umožnilo účinnejšie prispievať ku konvergencii medzi členskými štátmi a k intenzívnemu hospodárskemu a sociálnemu rozvoju EÚ ako celku. Preto je nevyhnutné usilovať sa o lepšie vykonávanie reforiem prostredníctvom výmeny skúseností v oblasti spoločných výziev a najlepších postupov, dôkladného monitorovania vykonávania reforiem a posilnenia dialógu so zainteresovanými stranami na vnútroštátnej úrovni s cieľom zvýšiť ich zodpovednosť.

Rast, konkurencieschopnosť a fiškálna udržateľnosť

Rada na základe „jesenného balíka“ rokovala o hospodárskych prioritách európskeho semestra 2017. Zatiaľ čo Rada pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN) sa venovala širokej škále otázok, ako sú možnosti posilnenia oživenia a zvýšenia produktivity, naliehavé oblasti pre štrukturálne reformy, ako aj fiškálna udržateľnosť a potenciálne makroekonomické nerovnováhy, Rada pre konkurencieschopnosť sa zamerala na osobitné hľadisko hospodárskej politiky v tematickej diskusii o verejnom obstarávaní, čo je veľmi dôležitá téma, pokiaľ ide o efektívnosť a kvalitu vynakladania verejných prostriedkov.

Rada ECOFIN prijala (27. januára 2017) závery o ročnom prieskume rastu¹ a o správe o mechanizme varovania² a schválila návrh odporúčania Rady o hospodárskej politike eurozóny³. Ministri vo všeobecnosti súhlasili s analýzou Komisie zameranou na hospodársku situáciu a politické výzvy v EÚ a súhlasili, že všeobecnými prioritnými politickými oblasťami by malo byť oživenie investícií, pokračovanie v štrukturálnych reformách a vykonávanie zodpovedných fiškálnych politík. Tieto priority by sa mali realizovať integrovane na úrovni EÚ a na úrovni členských štátov s cieľom zabezpečiť inkluzívny rast a udržateľný hospodársky rozvoj.

¹ [5734/17](#) – závery Rady o ročnom prieskume rastu na rok 2017 (ECOFIN).

² [5735/17](#) – závery Rady o správe o mechanizme varovania na rok 2017 (ECOFIN).

³ [5194/17](#) – odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny.

Rada uznala, že je naliehavo potrebné podporiť investície zlepšením celkovej investičnej klímy s cieľom posilniť oživenie hospodárstva EÚ a zvýšiť produktivitu a rastový potenciál. Členské štáty sa na tento účel vyzývajú, aby riešili vnútroštátne a cezhraničné investičné prekážky, z ktorých mnohé sa zdôraznili v záveroch o riešení problematických bodov v súvislosti s investíciami⁴ prijatých na zasadnutí 6. decembra 2016. Rada na tom istom zasadnutí dospela k všeobecnému smerovaniu k návrhu na predĺženie trvania a rozšírenie finančnej kapacity Európskeho fondu pre strategické investície, čím sa umožní mobilizácia ďalších investícií v EÚ. Vzhľadom na vysokú úroveň nesplácaných úverov je potrebné ďalej zlepšovať účinnosť vnútroštátnych rámcov pre platobnú neschopnosť a vypracovať a zaviesť účinnú stratégiu na riešenie rizík životaschopnosti v rámci bankového sektora.

Pokiaľ ide o štrukturálne reformy, ministri zdôraznili význam reforiem trhu s výrobkami s cieľom zvýšiť potenciálny rast a zlepšiť adaptačnú schopnosť hospodárstva. Vo veľkej miere sa stotožnili s názorom Komisie, že členské štáty musia viac investovať do vytvárania podmienok podporujúcich väčšiu účasť na trhu práce, účinnú odbornú prípravu a zlepšovanie zručností. Rada tiež zdôraznila, že dobudovanie jednotného trhu s tovarom a službami a ďalšia práca na jednotnom digitálnom trhu, únii kapitálových trhov a energetickej únii by mali byť prioritou. V návrhu odporúčania pre eurozónu, ktorý schválila Rada, sa vyzýva na pokračovanie v práci na dokončení bankovej únie a na dosiahnutie pokroku, pokiaľ ide o dobudovanie HMÚ.

Ministri sa zhodli na tom, že fiškálne politiky členských štátov by mali podporovať rast pri súčasnom zabezpečení dlhodobejšej udržateľnosti dlhu, a to aj prostredníctvom intenzívnejšieho zamerania sa na kvalitu a zloženie rozpočtov. Pokiaľ ide o eurozónu, členské štáty by sa mali snažiť o súhrnné zámery fiškálnej politiky, čím by sa dosiahla primeraná rovnováha medzi potrebou zabezpečiť udržateľnosť a potrebou podporovať investície.

⁴ [15314/16](#) – závery Rady o riešení problematických bodov v súvislosti s investíciami v rámci tretieho piliera investičného plánu (ECOFIN).

V záveroch Rady sa zdôraznil význam monitorovania výkonnosti a vykonávania politík vrátane vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny počas celého roka. Je potrebné zlepšiť výsledky v oblasti vykonávania reforiem; Rada bude o tejto téme rokovať na zasadnutí v marci na základe dôkladného posúdenia, ktoré vypracovala Komisia. Nabáda sa k tomu, aby sa v hlavných mestách viedol ďalší účinný a otvorený dialóg medzi členskými štátmi a Komisiou a aby sa doň viac zapojili vnútroštátne zainteresované strany.

Pokiaľ ide o správu o mechanizme varovania, Rada súhlasila s analýzou Komisie a uvítala pokrok, ktorý dosiahli členské štáty pri odstraňovaní makroekonomických nerovnováh. Rada súčasne podčiarkla, že sú potrebné ďalšie politické opatrenia, a súhlasila so zoznamom 13 členských štátov, ktoré určila Komisia, v prípade ktorých sa má vykonať hĺbkové preskúmanie, ako sa uvádza v správach o jednotlivých krajinách, ktoré vo februári uverejnila Komisia.

Rada pre konkurencieschopnosť 20. februára 2017 uskutočnila tematickú diskusiu o otázkach týkajúcich sa verejného obstarávania v kontexte ročného prieskumu rastu na rok 2017 a európskeho semestra. V diskusii sa tiež zohľadnili zistenia z piatich diskusií, ktoré sa uskutočnili v pracovnej skupine na vysokej úrovni pre konkurencieschopnosť a rast a ktoré sa sústredili na témy súvisiace s jednotným trhom (napr. verejné obstarávanie) a na vykonávanie reforiem v kontexte európskeho semestra.

Ministri počas diskusie zdôraznili veľký význam verejného obstarávania ako nástroja na podporu inovácie, konkurencieschopnosti a udržateľného rastu a ako kľúčového prvku pri dokončovaní jednotného trhu. Výdavky vlád členských štátov EÚ na verejné obstarávanie dosahujú ročne približne 14 % HDP, a preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby sa verejným obstarávaním dosiahlo čo najlepšie využitie verejných finančných prostriedkov.

Ministri si vymenili skúsenosti a najlepšie postupy a určili klúčové politiky, ktoré by mali byť prioritou v oblasti verejného obstarávania. Pre dobre fungujúci systém verejného obstarávania je nevyhnutná jeho profesionalizácia z hľadiska ľudských zdrojov a postupov obstarávania, ako aj podpora širokej dostupnosti usmernení, seminárov odbornej prípravy a vysvetliviek. Mnohí ministri zdôraznili potenciál strategického obstarávania, pri ktorom sa počas procesu verejného obstarávania zohľadňujú environmentálne a sociálne aspekty alebo inovačný potenciál. Rovnako podčiarkli význam definovania a zberu údajov týkajúcich sa verejného obstarávania na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ s cieľom zlepšiť monitorovanie a transparentnosť a identifikovať nezrovnalosti, ale zdôraznili, že administratívne zaťaženie spoločností a inštitúcií verejnej správy by sa malo obmedziť na minimum. V rámci európskeho semestra, kde sa otázkami verejného obstarávania pravidelne zaoberajú odporúčania pre jednotlivé krajiny s rôznou mierou pokroku pri vykonávaní, by sa v rámci európskeho semestra mal klásť väčší dôraz na podporu účasti MSP na verejnom obstarávaní a na podporu digitalizácie procesu verejného obstarávania.

Zamestnanosť, vzdelávanie a sociálne začlenenie

Sociálne aspekty zohrávajú čoraz dôležitejšiu úlohu v rámci európskeho semestra, keďže úvahy o inkluzívnosti a spravodlivosti sú kľúčové pre vytváranie pracovných miest a rast, z ktorých ťažia všetci občania, posilňuje sa nimi dôvera v EÚ a upevňujú sa spoločné európske hodnoty. Toto sa prejavilo aj počas rokovaní Rady o európskom semestri 2017, najmä počas zasadnutia Rady pre zamestnanosť, sociálnu politiku, zdravie a spotrebiteľské záležitosti (EPSCO) a Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport (EYCS).

V nadväznosti na prvú výmenu názorov z 8. decembra 2016 uskutočnila Rada EPSCO 3. marca 2017 v kontexte európskeho semestra 2017 diskusiu o smerovaní týkajúcu sa vykonávania odporúčaní pre jednotlivé krajiny zameranú predovšetkým na zlepšenie prístupu na trh práce a zníženie rozdielov v rámci EÚ. Rada na tom istom zasadnutí prijala závery o ročnom prieskume rastu na rok 2017 a o spoločnej správe o zamestnanosti⁵, ako aj samotnú spoločnú správu o zamestnanosti⁶.

⁵ [6885/17](#) – závery Rady o ročnom prieskume rastu na rok 2017 a spoločnej správe o zamestnanosti (EPSCO).

⁶ 6887/17 – spoločná správa o zamestnanosti

Ministri zdôraznili, že hospodárska a sociálna situácia a situácia v oblasti zamestnanosti v Únii sa zlepšila, ale je potrebné vyvinúť väčšie úsilie s cieľom pokračovať v riešení výziev, ktorým čelia občania EÚ. V tejto súvislosti bol veľmi vítaný väčší dôraz, ktorý sa v rámci semestra kladie na zamestnanosť a sociálne aspekty, ako aj zintenzívnenie dialógu s Komisiou, pričom ministri vyjadrili nádej, že dialóg sa bude prehlbovať aj naďalej. Zhodli sa, že semester poskytuje vhodný rámec na podporu reformného úsilia členských štátov a na výmenu skúseností a najlepších postupov, a to najmä prostredníctvom partnerského preskúmania. Toto preskúmanie umožňuje členským štátom učiť sa jeden od druhého, pričom sa zohľadňuje osobitná situácia každej krajiny a skutočnosť, že univerzálne riešenie neexistuje. Štrukturálne reformy musia byť inkluzívne a pozornosť treba venovať tým segmentom obyvateľstva, ktoré ju najviac potrebujú. Na zabezpečenie väčšej miery zodpovednosti a spravodlivosti, pokiaľ ide o reformy, ako aj lepších výsledkov sú nevyhnutné konzultácie so zainteresovanými stranami a predovšetkým účinné zapojenie sociálnych partnerov do prípravy a realizácie programov reforiem pri súčasnom rešpektovaní praxe a súvislostí na vnútroštátnej úrovni.

Ministri vzhľadom na neustále sa meniace hospodárske prostredie, kde technológia zohráva čoraz dôležitejšiu úlohu a transformuje trhy práce, zdôraznili, že je potrebné investovať do zručností, vzdelania a celoživotného vzdelávania a zabezpečiť integráciu mladých ľudí, starších obyvateľov a dlhodobo nezamestnaných osôb do trhu práce. Prínosy kolaboratívneho hospodárstva by sa mali využívať tak, aby sa neohrozili systémy sociálnej ochrany či kvalita pracovných miest. Zdôraznila sa plná účasť žien na trhu práce a lepšia rovnováha medzi pracovným a súkromným životom ako nástroj nevyhnutný na maximalizovanie ekonomického potenciálu pracovnej sily. Boj proti chudobe a nerovnosti si aj naďalej zasluhuje osobitnú pozornosť, a to najmä vzhľadom na veľké rozdiely v rámci členských štátov a medzi nimi.

Rada EYCS (časť vzdelávanie) na svojom zasadnutí 17. februára 2017 uskutočnila diskusiu o smerovaní týkajúcu sa príspevku vzdelávania a odbornej prípravy k sociálnej súdržnosti a k podpore spoločných európskych hodnôt v kontexte európskeho semestra 2017. Ministri počas diskusie zdôraznili veľký význam tejto témy vzhľadom na ústrednú úlohu, ktorú politika vzdelávania zohráva pri budovaní inkluzívnej spoločnosti opierajúcej sa o aktívnych občanov, ktorí uznávajú spoločné európske hodnoty a hlásia sa k demokracii, ľudským právam a rozmanitosti. Hoci poskytovanie zručností potrebných na aktívnu účasť na trhu práce mladým ľuďom zostáva naďalej kľúčovým cieľom, ministri zdôraznili narastajúci význam vzdelávania ako nástroja na presadzovanie inklúzie v rámci rozmanitosti založenej na spoločných hodnotách, mediálnej gramotnosti, kritickom myslení a sociálnej súdržnosti ako reakcie na radikalizačné tendencie, ktoré môžu viesť k násilnému extrémizmu, rasizmu a neznášanlivosti. Iniciatívy, ako je napríklad európsky zbor solidarity a program Erasmus+, sa vyzdvihli ako dôležité symboly európskych hodnôt, ktoré sú nevyhnutné pre pozitívny rozvoj mnohých mladých ľudí.

Vzhľadom na najnovšie výsledky OECD PISA 2015, ktoré poukazujú na negatívny vplyv sociálno-hospodárskych rozdielov na celkovú úroveň dosiahnutého vzdelania vzdelávajúcich sa osôb, rokovali ministri o najlepších postupoch na zabezpečenie vysokej kvality vzdelávania a odbornej prípravy pre všetkých, a najmä na zmiernenie nerovnosti v oblasti vzdelávania prostredníctvom podpory marginalizovaných študujúcich, ktorí majú rozdielne a špecifické potreby alebo sú vystavení riziku predčasného ukončenia školskej dochádzky a sociálnej a hospodárskej deprivácie prostredníctvom individuálnych riešení, ktoré sú šité na mieru. Ministri uviedli, že je preto nevyhnutné, aby sa pri politikách v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy spolu so systémami hodnotenia prestal používať jednotný prístup nezohľadňujúci osobitosti. Kľúčové opatrenia by mali byť celoživotné a začať už v ranom detstve; pričom by sa malo zasiahnuť hneď, ako sa rozpoznajú riziká alebo ťažkosti. Kľúčovým posolstvom ministrov v tejto otázke je poskytnutie dostatočnej flexibility školám a iným vzdelávacím inštitúciám, aby mohli inovačným spôsobom zareagovať na špecifické situácie. Napriek tomu, že vzdelávanie a odborná príprava zohrávajú dôležitú úlohu, v snahe o úspešné posilnenie sociálnej súdržnosti a inkluzívnosti je nevyhnutné nasadiť širokú a koordinovanú škálu účinných sociálnych a hospodárskych politík.

Keďže vysokokvalifikovaní učitelia sú ústredným prvkom dobre fungujúceho vzdelávacieho systému, diskusia sa taktiež zamerala na najlepšie postupy pri podporovaní kontinuálneho profesijného rozvoja učiteľov, výchovných a iných pedagogických zamestnancov. Počas diskusie sa zdôraznilo viacero dôležitých prvkov, ako sú napríklad programy ďalšej odbornej prípravy učiteľov počas celej ich kariéry, vytváranie platforiem na uľahčenie a podporu učenia sa od partnerov a začlenenie tém, ako napríklad etika, občianstvo a politika, do odbornej prípravy učiteľov.

Ekologizácia európskeho semestra

Rada rokovala o európskom semestri aj z environmentálneho hľadiska. Vzhľadom na to, že hospodársky systém je do značnej miery závislý od dostupnosti a udržateľného využívania obmedzených prírodných zdrojov, ekologizácia hospodárstva a pokročenie v prechode na obehové hospodárstvo založené na efektívnom využívaní zdrojov bude zásadné pre zaistenie budúcej konkurencieschopnosti a dlhodobu udržateľného a inkluzívneho rastu.

V rámci Rady pre životné prostredie sa 28. februára 2017 uskutočnila výmena názorov o ekologizácii európskeho semestra. V rámci tejto diskusie ministri rokovali aj o oznámení s názvom *Preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ*([5967/17](#) + ADD 1), ktoré Komisia prijala 6. februára 2017. Spoločným cieľom tohto preskúmania a 28 správ o jednotlivých krajinách pripojených k oznámeniu je poskytnúť členským štátom nástroj na zlepšenie vykonávania politiky a právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia a prispieť k ekologizácii európskeho semestra.

Ministri ocenili, že ročný prieskum rastu na rok 2017 obsahuje niekoľko hlavných prvkov politiky v oblasti životného prostredia. Predovšetkým sa v ročnom prieskume rastu zdôrazňuje význam udržateľných investícií súvisiacich s klímou a podpora prechodu na nízkouhlíkové a obehové hospodárstvo, čo prispeje aj k posilneniu rastu a tvorby pracovných miest. Niektorí ministri však vyjadrili poľutovanie nad tým, že celkovo sa v prieskume stále kladie príliš malý dôraz na environmentálne aspekty a aspekty udržateľnosti a chýba v ňom viacero kľúčových nástrojov pre trvalo udržateľný rozvoj a ekologický rast, vrátane efektívneho využívania zdrojov, ekologického hospodárstva, ekologických pracovných miest, udržateľných inovácií a synergií medzi zeleným a modrým hospodárstvom a ekologickým financovaním. Ministri okrem toho zdôraznili význam prepojení medzi 7. environmentálnym akčným programom Únie (EAP), stratégiou Európa 2020 a globálnym programom udržateľného rozvoja do roku 2030. Skutočná ekologizácia európskeho semestra by bola prínosná z hľadiska rastu a zamestnanosti a účinne by prispela k vykonávaniu programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 na úrovni EÚ. Zdôraznila sa aj potreba zaistiť komplementaritu uvedených procesov a zároveň zabrániť zdvojeniu.

Ministri uvítali novú iniciatívu preskúmania vykonávania environmentálnych právnych predpisov predloženú Komisiou ako užitočný nástroj na zlepšenie vykonávania politiky a právnych predpisov EÚ v oblasti životného prostredia na vnútroštátnej úrovni a ako príspevok k ekologizácii európskeho semestra, pričom zároveň zdôraznili, že je potrebné, aby sa zistenia národných správ zakladali na správnych vedeckých údajoch. Napokon ministri uvítali možnosť zapojiť sa do dialógu a spolupráce s Komisiou a medzi sebou navzájom („medzi partnermi“) s cieľom zvážiť svoje priority, riešiť spoločné výzvy a podeliť sa o najlepšie postupy, ktorú členským štátom ponúka preskúmanie vykonávania environmentálnych právnych predpisov EÚ.